

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 4Csp/195/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4617206171
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Marián Mokoš
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2020:4617206171.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany samosudcom Mariánom Mokošom v právnej veci žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s. Bajkalská 30, 829 48 Bratislava, IČO: 31 335 004, proti žalovanému: F. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXXX/X, XXX XX Y., adresa na doručovanie K. 13X/XX, XXX XX J., o zaplatenie 19.868,70 eura, takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi zvyšok sumy 18 915,18 eura priznanej rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp.zn. 4Csp/195/2017 - 117 zo dňa 14.09.2018 v splátkach po 120 eur mesačne s účinnosťou od prvého dňa mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti tohto rozsudku až do zaplatenia pod následkom straty výhody splátok.

Súd priznáva žalobcovi náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 90 % o výške ktorých rozhodne tunajší súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1./ Žalobca sa podanou žalobou domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 19.868,70 eura z dôvodu, že na základe zmluvy o stavebnom sporení č. 0045346 5 07 bola so žalovaným a F. uzatvorená zmluva o medziúvere a stavebnom - spotrebiteľskom úvere zo dňa 15.04.2011, na základe ktorej bol dlžníkovi poskytnutý mimoriadny medziúver č. 0045346 2 08 vo výške 19.500 eur, pričom žalovaný sa ručiteľským vyhlásením zaviazal splniť dlh žalobcovi za dlžníka ak ho tento nesplní sám a dlžník porušil dohodnuté zmluvné podmienky, keďže sa dostal do omeškania so splácaním splátok úveru, v dôsledku čoho došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru dňom 26.10.2015. K uvedenému dňu nasporené prostriedky na konte sporenia vo výške 1.223,81 eura boli zúčtované s kontom medziúveru a z toho dôvodu v tom čase bola výška žalobcovej pohľadávky 19.185,18 eura. Na majetok dlžníka bol vyhlásený konkurz a pohľadávka žalobcu od vyhlásenia mimoriadnej splatnosti bola čiastočne plnená a to splátkami vo výške 250 eur dňa 26.01.2016, v sume 180 eur dňa 29.02.2016, v sume 300 eur dňa 24.10.2016 a v sume 300 eur dňa 18.04.2017, pričom tieto splátky boli započítané na istinu. Žalovaná suma 19.868,70 eura predstavuje výšku pohľadávky ku dňu 27.10.2017 a pozostáva z istiny v sume 17.246,19 eura, z nezaplatených úrokov za úver vo výške 1.475,51 eura, z nezaplatených poplatkov za poistenie úveru vo výške 23,40 eura, z nezaplatených ostatných poplatkov vo výške 363,60 eura a z nezaplatených úrokov z omeškania vo výške 760 eur za obdobie od 27.10.2015 do 15.08.2016.

2./ Tunajší súd rozsudkom sp.zn. 4Csp/195/2017 - 117 zo dňa 14.09.2018 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 18 915,18 eura v splátkach po 120 eur mesačne s účinnosťou od prvého dňa mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti rozsudku až do zaplatenia pod následkom straty výhody splátok a vo zvyšku žalobu zamietol s tým, že žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 90%. Súd mal za preukázané, že žalobca dňa 15.04.2011 uzavrel s dlžníkom Ing. Danielom Brezoňákom a žalovaným ako ručiteľom zmluvu o medziúvere a stavebnom - spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol dlžníkovi

poskytnutý medziúver vo výške 19.500 eur a dlžník sa zaviazal splácať splátky na účet stavebného sporenia, splácať úroky za poskytnutý medziúver a súčasne platiť poplatok za poistenie úveru. Úroková sadzba medziúveru bola fixná na dobu 5 rokov vo výške 6,59% ročne a RPMN predstavovala 7,51%. Keďže dlžník úver riadne a včas neplatil, tak žalobca mu listom zo dňa 26.10.2015 oznámil vyhlásenie mimoriadnej splatnosti celého úveru k uvedenému dňu a zároveň ho vyzval na vrátenie celej dlžnej sumy vrátane príslušenstva, ktorá ku dňu 26.10.2015 predstavovala 19.185,18 eura. Uvedené oznámenie bolo písomne doručené dlžníkovi a zároveň bolo dané písomne na vedomie aj žalovanému ako ručiteľovi. Na základe výzvy dlžník zaplatil iba časť pohľadávky a to splátkami dňa 26.01.2016 vo výške 250 eur, dňa 29.02.2016 vo výške 180 eur a po vyhlásení konkurzu na majetok dlžníka boli zaplatené ďalšie dve splátky po 300 eur v dňoch 24.10.2016 a 18.04.2017. Z toho dôvodu si žalobca uplatnil žalobou na súde voči žalovanému ako ručiteľovi pohľadávku vo výške 19.868,70 eura, čo predstavuje výšku pohľadávky ku dňu 27.10.2017 a táto pozostáva z istiny vo výške 17.246,19 eura, z nezaplatených úrokov za úver vo výške 1.475,51 eura (uvedená suma pozostáva z nezaplatených úrokov do 26.10.2015 vo výške 521,99 eura a z nezaplatených úrokov spolu vo výške 953,52 eura za obdobie od 27.10.2015 do 15.08.2016), z nezaplatených poplatkov za poistenie úveru vo výške 23,40 eura, z nezaplatených ostatných poplatkov vo výške 363,60 eura a z nezaplatených úrokov z omeškania vo výške 760 eur za obdobie od 27.10.2015 do 15.08.2016.

3./ Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že žalobca na zaplatenie sumy 19.868,70 eura je podaná dôvodne, i keď nie v celom rozsahu, nakoľko dlžníkovi Ing. O. G. bol na základe uzavretej zmluvy poskytnutý medziúver a stavebný spotrebiteľský úver vo výške 19.500 eur, pričom tento sa zaviazal splácať spolu so splátkami stavebného sporenia, avšak dohodnuté podmienky nedodrжал a preto došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru dňom 26.10.2015. Žalovaný je ručiteľom na pohľadávke žalobcu a teda je zaviazaný uspokojiť pohľadávku ak ju neuspokojí dlžník. Zmluva o medziúvere a stavebnom spotrebiteľskom úvere bola síce uzavretá podľa Obchodného zákonníka, avšak s poukazom na ustanovenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Z uvedeného dôvodu súd nárok žalobcu posudzoval s poukazom na ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, keďže zmluva o medziúvere a stavebnom spotrebiteľskom úvere je zmluvou spotrebiteľskou. V uvedenej zmluve žalovaný ako ručiteľ písomným vyhlásením zobral na seba voči žalobcovi ako veriteľovi povinnosť, že jeho pohľadávku uspokojí ak ju neuspokojí dlžník F. G. a podľa § 548 ods. 1 OZ, ručiteľovi vzniká povinnosť splniť dlh, ak ho nesplnil dlžník, hoci ho na to veriteľ písomne vyzval. Z predložených dokladov je nesporné, že žalobca listom zo dňa 26.10.2015 oznámil dlžníkovi mimoriadnu splatnosť úveru k uvedenému dňu a zároveň ho vyzval na vrátenie celej dlžnej sumy vrátane príslušenstva spolu vo výške 19.185,18 eura a uvedenú písomnú výzvu doručil dlžníkovi a zároveň oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru dal na vedomie aj žalovanému ako ručiteľovi. Keďže dlžník na základe tejto písomnej výzvy dlh v poskytnutej lehote nesplnil, tak nastúpila povinnosť ručiteľa dlh splniť a žalobca si voči nemu uplatnil zaplatenie svojej pohľadávky súdnou cestou. Oprávnenie žalobcu na vymáhanie pohľadávky od ručiteľa vyplýva z ustanovenia § 548 ods. 1 OZ a aj z ustanovenia § 27 zákona č. 7/2005 Z.z., keďže na majetok dlžníka bol vyhlásený konkurz. Základ nároku žalobcu je teda zo zákona daný, pričom žalovaný samotnú výšku pohľadávky nerozporeoval a teda s poukazom na ustanovenie § 151 ods. 1 CSP je potrebné skutkové tvrdenia žalobcu ohľadom výšky pohľadávky, ktoré protistrana výslovne nepoprela považovať za nesporné. Pri rozhodovaní o nároku žalobcu však súd zistil, že tento si v rámci uplatnenej pohľadávky vyčíslil aj úroky za úver vo výške 1.475,51 eura, z čoho úroky do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti t.j. do 26.10.2015 predstavovali sumu 521,99 eura a zvyšok v sume 953,52 eura sú úroky vyčíslené za obdobie od 27.10.2015 do 15.08.2016 t.j. za obdobie po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. V tejto časti nároku súd poukazuje na súčasnú rozhodovaciu prax súdov, podľa ktorej sa po vyhlásení celého úveru za splatný, tento ďalej neúročí a teda žalobcovi po zosplatnení úveru už nepatria dojednané úroky. V tomto smere je potrebné vychádzať z charakteristiky úverového vzťahu, kedy z dôvodu uzatvorenia zmluvy o úvere u veriteľa nastáva stav absencie poskytujúcej sumy, vracanej postupne v splátkach, za čo mu prináleží zmluvne dohodnutý úrok ako cena peňazí predstavujúca odplatu za nemožnosť veriteľa počas trvania zmluvného vzťahu s istinou úveru nakladať a dosahovať zisk. Dohodnutý úrok tak predstavuje zisk (odplatu) pre veriteľa splácaný spolu so splátkami úveru v režime dojednaného záväzku. v prípade predčasného zosplatnenia úveru na základe jednostranného úkonu veriteľa, použitie ktorého je za splnenia podmienok založené výlučne na slobodnej voľbe veriteľa však dochádza k odlišnej situácii, nakoľko pri predčasnom a mimoriadnom zosplatnení úveru vzniká veriteľovi nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu

zosplatnenia úveru. Teda zosplatnením úveru nastáva stav, keď veriteľ má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru a možnosti produkovať zisk. Na druhej strane dlžník stráca právo mať peňažné prostriedky poskytnuté veriteľom, tieto užívať a splácať v splátkach a vzniká mu povinnosť ich vrátiť v celom rozsahu veriteľovi spolu s kapitalizovaným úrokom do zosplatnenia a v prípade, že si túto svoju povinnosť nesplní, veriteľ má možnosť zosplatnenú pohľadávku vymáhať spolu s úrokom z omeškania ako zákonnou sankciou za nesplnenie povinnosti. Úrok ako odplatné plnenie je preto možné spájať len so stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov, za čo možno považovať len stav do zosplatnenia celého úveru, keďže zosplatnením úveru dlžník stráca právo držby požičanej sumy. Je tak len na vôli veriteľa, či k využitiu inštitútu zosplatnenia úveru pristúpi alebo nie. V tejto súvislosti nemožno tiež opomenúť, že zosplatnenie je právnym úkonom, ktorým sa mení hlavný úverový vzťah, pričom úrokový vzťah je voči nemu vzťahom akcesorickým, ktorý zaniká spolu so zánikom hlavného záväzkového vzťahu (rozsudok KS v Nitre sp.zn. 6Co/50/2017 zo dňa 13.12.2017 ako aj rozhodnutie NS SR sp.zn. 4Obo/143/1998, uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. IV.ÚS 476/2012 zo dňa 18.09.2012 a ďalšie). Na základe uvedeného dospel súd k záveru, že žalobcovi nie je možné priznať časť vyčíslených úrokov za úver vo výške 953,52 eura, čo predstavuje vyčíslené úroky za obdobie po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru t.j. po 26.10.2015 a z vyčíslených úrokov mu bolo možné priznať len úroky v sume 521,99 eura za obdobie do 26.10.2015. Súd preto rozhodol tak, že zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 18.915,18 eura a vo zvyšku čo do sumy 953,52 eura žalobu ako nedôvodnú zamietol, keďže žalobcovi nebolo možné priznať nárok na úroky vyčíslené po zosplatnení úveru. Zároveň súd umožnil žalovanému na základe jeho žiadosti zaplatiť dlh v splátkach po 120 eur mesačne, keďže žalovaný nie je schopný zaplatiť pohľadávku v hotovosti a podľa názoru súdu lehota splatnosti pohľadávky v dôsledku povolenia týchto splátok je primeraná lehote, v ktorej mal byť medziúver dlžníkom splatený a nie vinou žalovaného došlo k tomu, že dlžník dlh riadne nesplácal a žalobca si musel pohľadávku uplatniť voči ručiteľovi.

4./ Na základe odvolania žalobcu Krajský súd v Nitre rozsudkom sp.zn. 9Co/52/2019 - 169 zo dňa 10.10.2019 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku a vo vyhovujúcom výroku týkajúcom sa zročnosti priznanej sumy 18 915,18 eura a vo výroku o náhrade trov konania rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s tým, že sa stotožnil s rozhodnutím tunajšieho súdu v jeho zamietajúcej časti, avšak pokiaľ ide o zročnosť sumy priznanej žalobcovi poukázal na ustanovenie § 232 ods. 3 CSP, podľa ktorého lehota na plnenie je 3 dni a plynie odo dňa právoplatnosti rozsudku, pričom súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu a povoliť plnenie v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, avšak z hľadiska úvahy súdu je smerodajné, či má žalovanému, ktorého povinnosť určil, priznať výhodu splátok a to najmä s ohľadom na výšku priznaného plnenia a platobnú schopnosť žalovaného. Predĺženie lehoty na plnenie musí súd vždy odôvodniť, pričom je potrebné zohľadniť, či by neumožnenie plniť v splátkach nebolo vzhľadom na sociálne pomery žalovaného príliš ťaživé. Poukázal na to, že žalovaný na preukázanie svojich finančných a majetkových pomerov nepredložil súdu žiadny dôkaz a teda nebol získaný žiadne spoľahlivý podklad pre rozhodnutie súdu o povolení zaplatiť priznanú sumu v splátkach. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude opätovne rozhodnúť o zročnosti priznanej sumy 18 915,18 eura a v prípade, že povolí žalovanému zaplatiť priznanú sumu v splátkach, je povinný svoje rozhodnutie i náležite odôvodniť.

5./ Po rozhodnutí odvolacieho súdu žalobca podaním zo dňa 11.02.2020 (č.l. 196) oznámil, že po podaní žaloby mu bola na vymáhanú pohľadávku zaplatená celkovo suma 13 408,43 eura a to tak, že suma 12 808,43 eura mu bola zaplatená ako výťažok z konkurzu vedeného na majetok úpadcu Ing. O. G. a vklady v celkovej výške 480 eur boli zaplatené formou poštovej poukážky a vklad zo dňa 15.05.2019 vo výške 120 eur bol prijatý z účtu vedeného na meno F. O. G.. Z uvedeného dôvodu žalobca zobral žalobu späť v časti zaplatenia sumy 13 408,43 eura a požadoval zaviazat žalovaného na zaplatenie sumy 5 506,75 eura, avšak súd v tomto smere poukazuje už na predchádzajúce právoplatné rozhodnutie zo dňa 14.09.2018, ktorým bol žalovaný zaviazaný zaplatiť žalobcovi sumu 18 915,18 eura a teda už nie je možné v tomto štádiu konania rozhodovať o čiastočnom späťvzati žaloby, ale predmetom ďalšieho rozhodovania súdu bolo len určiť, či priznanú sumu má žalovaný zaplatiť v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku alebo v dlhšej lehote prípadne v splátkach a opätovne rozhodnúť o náhrade trov konania.

6./ Žalovaný trval na tom, aby mu bolo povolené zaplatiť zvyšok istiny vyčíslenej žalobcom na sumu 5 506,75 eura v splátkach, pričom predložil súdu daňové priznanie k dani z príjmu fyzickej osoby za

rok 2018, z ktorého vyplýva, že jeho príjmy zo živnosti za uvedený rok predstavovali 61 025 eur, avšak výdavky činili 59 949 eur a teda základ dane bol vypočítaný na sumu 1 076 eur, pričom žalovaný si uplatnil daňový bonus 776,16 eura. Okrem toho žalovaný predložil výpis zo svojho účtu za mesiac november 2019, podľa ktorého v uvedenom mesiaci vklady na účet spolu predstavovali sumu 2 804,22 eura a výbery spolu 2 547,44 eura. Vklady na účet boli realizované ako bezhotovostné vklady z protiučtu NLT s.r.o. a zároveň ako výsluhový dôchodok vo výške 499,22 eura a výdavky na zaplatenie poplatkov spojených s užívaním nehnuteľnosti ako aj poplatkov na poistenie detí, ich sporenie a nákladov spojených so štúdiom činili spolu okolo 1 100 eur, pričom zvyšok sumy z účtu bol vynaložený na drobné výbery kartou a drobné platby v predajniach.

Podľa § 232 ods. 3 CSP lehota na plnenie je 3 dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

7./ Po doplnení dokazovania ako aj s prihliadnutím na súčasný stav pohľadávky žalobcu dospel súd k záveru, že v tomto prípade je možné povoliť žalovanému plnenie v splátkach vo výške 120 eur mesačne s tým, že uvedená suma nebude mať žiaden nepriaznivý dopad na sociálne pomery žalovaného a zároveň zásadným spôsobom neovplyvní splnenie pohľadávky žalobcu. Už pred rozhodnutím súdu žalobca uviedol, že od posledného rozhodnutia súdu mu celkovo bola zaplatená suma 13 408,43 eura, čím sa pohľadávka znížila na sumu 5 506,75 eura a pokiaľ súd umožní žalovanému splácať splátky po 120 eur mesačne, tak táto suma by mala byť v prípade pravidelného uhrádzania splátok zaplatená v priebehu necelých 3,5 roka, pričom je predpoklad, že ak poskytne plnenie aj dlžník Ing. O. G., tak k úhrade pohľadávky dôjde oveľa skôr. Súd pri svojom rozhodovaní zohľadnil nielen skutočnosť, že žalovaný na poskytnutom úvere bol iba ručiteľom, ale aj to, že konečná splatnosť stavebného medziúveru bola v zmluve dohodnutá do 31.10.2034 a teda ak zo strany žalovaného budú pravidelne platené splátky po 120 eur mesačne, tak zvyšok pohľadávky z tohto medziúveru bude zaplatený podstatne skôr, ako by tomu bolo pri riadnom splácaní medziúveru podľa zmluvy. Z dokladov predložených žalovaným vyplýva, že tento je schopný platiť sumu 120 eur mesačne bez toho, aby to zásadným spôsobom ohrozilo jeho sociálne pomery a skutočnosť, že žalovaný sa do tejto situácie dostal bez svojho zavinenia je podľa názoru súdu dôvodom hodným osobitného zreteľa preto, aby žalovanému bolo umožnené plnenie v splátkach a to bez vzniku akejkoľvek ujmy na strane žalobcu. Pokiaľ by súd nevyhovel žiadosti žalovaného a zaviazal ho na zaplatenie zvyšku sumy priznanej žalobcovi v lehote 3 dni od právoplatnosti rozsudku, tak by to zrejme malo oveľa väčší nepriaznivý dopad na postavenie žalovaného ako keď mu splátky boli povolené a tým sa žiadnym spôsobom zásadne nezmenilo postavenie žalobcu.

8./ O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 2 CSP tak, že náhradu trov konania pomerne rozdelil podľa úspechu strán v konaní, pričom žalobca mal úspech do výšky 95% a žalovaný do výšky 5% a teda rozdiel vo výške 90% predstavuje čistý úspech žalobcu a z toho dôvodu súd priznal žalobcovi náhradu trov konania vo výške 90% s tým, že podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne samostatným uznesením súdny úradník po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia na Okresný súd Topoľčany.

Podľa §-u 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutie smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).